

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 69/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. S., t. č. v Útvare policajného zaistenia, vo veci namietaného porušenia práva byť oboznámený bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu podľa čl. 5 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Vrbovce pod sp. zn. PPZ-25-4/HCP-TN-OHK-VR/2004, Okresnou prokuratúrou Dunajská Streda pod sp. zn. 2 Pv 569/06, Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. Tp 58/06 a Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 6 Tpo 48/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. januára 2007 doručená sťažnosť M. S., t. č. v Útvare policajného zaistenia (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia práva byť oboznámený bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu podľa čl. 5 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva byť

bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru v konaní vedenom Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Vrbovce (ďalej len „polícia“) pod sp. zn. PPZ-25-4/HCP-TN-OHK-VR/2004, Okresnou prokuratúrou Dunajská Streda (ďalej len „okresná prokuratúra“) pod sp. zn. 2 Pv 569/06, Okresným súdom Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. Tp 58/06 a Krajským súdom v Trnave (ďalej len krajský súd“) pod sp. zn. 6 Tpo 48/2006. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 2. januára 2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre podozrenie zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 58/06 z 25. augusta 2006 bol vzatý do väzby z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Zadržaný bol 23. augusta 2006 o 12.30 h a väzba začala tohto istého dňa od 18.00 h, pričom pred okresný súd bol predvedený až po 51 hodinách. Pri zadržaní bol vystavený fyzickému násiliu, o čom má lekársku správu. Utrpel úraz hlavy s pomliaždeninami mäkkých tkanív čela. Viackrát ho aj slovne urážali, že je „čierny vyjebanec“ a že nemá žiadne práva a nič nedostane. Má úradné dôkazy, ktoré chcel 25. augusta 2006 predložiť okresnému súdu, avšak polícia mu to znemožnila s tým, že dôkaz môže použiť ako toaletný papier. Dňa 6. septembra 2006 mal podať inšpekčným orgánom polície vysvetlenie vo veci použitia fyzického násillia proti nemu zo strany policajtov, čo odmietol, lebo ako občan B. neovláda slovenský jazyk a tlmočník k dispozícii nebol. V konaní voči jeho osobe došlo k porušovaniu čl. 5 ods. 2 a čl. 6 dohovoru, keďže celá korešpondencia mu nie je pretlmočená do bengálčiny. Na porušovanie tohto práva už viackrát písomne upozornil orgány činné v trestnom konaní, ktoré však túto skutočnosť úplne ignorujú. Sťažovateľ bol 18. mája 2004 zaistený a umiestnený do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach na základe rozhodnutia polície sp. zn. PPZ-25-4/HCP-TN-OHK-VR/2004, kde bol do 2. septembra 2004. Po prepustení sa zdržiaval v utečeneckom tábore G. Namieta zákonnosť rozhodnutia polície a ním uloženého trestu vyhostenia. Rozhodnutie o vyhostení mu nebolo nikdy nikým pretlmočené do bengálčiny, čo je porušením čl. 5 ods. 2 dohovoru. Na rozhodnutí polície nie je pečiatka a podpis tlmočníka, pričom sťažovateľ nevie, čo vlastne podpisoval. Skutková podstata trestného činu, za ktorý je stíhaný, nie je naplnená.

Mal totiž povolenie na pobyt na území Slovenskej republiky a mal aj vážne dôvody preto, aby tu zotrval. Je totiž žiadateľom o azyl a mal povolené zdržiavať sa tu do 28. augusta 2006. Keďže je žiadateľom o azyl, je tým vylúčené, aby bol stíhaný za označený trestný čin. Územie Slovenskej republiky nemohol opustiť, ani keby bol chcel, lebo dal písomný sľub, že do ukončenia prípadu neodíde. Práve preto bol 13. apríla 2006 Úradom špeciálnej prokuratúry uznesením č. k. VII Gv 365/04-688 prepustený z väzby. Sľub daný prokurátorovi striktné dodržal, no napriek tomu ho okresný súd vzal znova do väzby, lebo neopustil územie Slovenskej republiky. Počas celej viac ako štyri mesiace trvajúcej väzby sa poukazuje len na všeobecné zistenia bez akýchkoľvek konkrétnych dôkazov a preukázaných skutočností.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by bolo vyslovené porušenie čl. 5 ods. 2 a čl. 6 dohovoru rozhodnutím polície sp. zn. PPZ-25-4/HCP-TN-OHK-VR/2004, okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 569/06, okresného súdu sp. zn. Tp 58/06 a krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 48/2006. Ďalej požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 000 000 Sk pre fyzické a psychické ujmy na jeho zdraví spôsobené nezákonným konaním príslušných orgánov. Sťažnosť má byť posudzovaná aj ako žiadosť o prepustenie z väzby. Napokon žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. V závere je uvedené, že sťažnosť vypracoval spolubývajúci v cele.

Z rozhodnutia polície sp. zn. PPZ-25-4/HCP-TN-OHK-VR/2004 z 19. mája 2004 vyplýva, že sťažovateľ bol administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky s tým, že má odísť dňa 23. apríla 2004 do 24.00 h cez hraničný priechod Vyšné Nemecké, pričom mu zároveň bol udelený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky do 20. mája 2007. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že sťažovateľ sa nedovolené zdržiaval v Brezovej pod Bradlom 18. mája 2004 o 16.30 h a v tomto čase bol políciou zadržaný. Svojím konaním naplnil ustanovenie § 5 ods. 6 v súvislosti s § 4 ods. 1 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zo záverečnej časti textu vyplýva, že rozhodnutie a poučenie o opravnom prostriedku bolo sťažovateľovi pribratým tlmočníkom pretlmočené do jazyka, ktorému rozumie, pričom sťažovateľ prehlásil, že rozhodnutiu a poučeniu porozumel a vzal ho na vedomie. Na

rozhodnutí je s dátumom 19. mája 2004 rukou písaný podpis označený ako podpis sťažovateľa. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 4. júna 2004.

Z uznesenia okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 569/06-103 z 28. novembra 2006 vyplýva, že bola zamietnutá sťažnosť obhajcu sťažovateľa JUDr. M. B. podaná 30. októbra 2006 proti uzneseniu policajta Oddelenia hraničnej polície Policajného zboru v Medveďove sp. zn. ČVS: ORP-266/HCP-SV-NR-ME-2006 z 24. augusta 2006 o vznesení obvinenia ako nedôvodná. Podľa názoru okresnej prokuratúry sa sťažovateľ dopustil stíhaného trestného činu, keďže nerešpektoval rozhodnutie o administratívnom vyhostení.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. Tp 58/06 z 25. augusta 2006 vyplýva, že sťažovateľ bol vzatý do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku s účinnosťou od 18.00 h dňa 23. augusta 2006. Podľa názoru okresného súdu vzhľadom na to, že sťažovateľ nerešpektoval rozhodnutie o administratívnom vyhostení a nemá v Slovenskej republike stále bydlisko, bol návrh okresnej prokuratúry na vzatie do väzby dôvodný. Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie nadobudlo právoplatnosť 25. augusta 2006.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 Tpo 48/2006-48 z 2. novembra 2006 vyplýva, že bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. Tp 58/06 z 12. októbra 2006, ktorým sa nevyhovelo žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, pričom nebol prijatý ani jeho písomný sľub. Okresný súd bol toho názoru, že u sťažovateľa naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Krajský súd zistil, že sťažovateľ, hoci bol ako cudzí štátny príslušník administratívne vyhostený, sa zdržiaval na území Slovenskej republiky, pričom tu nemá trvalé bydlisko. Na základe týchto skutočností bolo treba dospieť k záveru, že u sťažovateľa je daná dôvodná obava, že po prepustení z väzby by mohol ujsť alebo sa skrývať, prípadne opustiť územie štátu, ako aj pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

Podľa zistení ústavného súdu bol sťažovateľ 22. februára 2007 prepustený z výkonu väzby, a to z Ústavu na výkon väzby v Leopoldove, a v súčasnosti sa zdržuje v Útvare policajného zaistenia (...). Mal by sa tam nachádzať do 20. augusta 2007.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Podľa čl. 5 ods. 2 dohovoru každý, kto je zatknutý, musí byť oboznámený bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Sťažnosť v časti smerujúcej proti rozhodnutiu polície sp. zn. PPZ-25-4/HCP-TN-OHK-VR/2004 z 19. mája 2004 treba považovať za oneskorene podanú, pretože rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť ešte 4. júna 2004. A keďže sťažovateľ sťažnosť adresovanú ústavnému súdu odovzdal na poštovú prepravu 2. januára 2007, bola podaná dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Rovnaká je situácia vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu sp. zn. Tp 58/06 z 25. augusta 2006. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť ešte 25. augusta 2006, a preto aj v tomto prípade bola sťažnosť podaná ústavnému súdu oneskorene.

Odlíšná je situácia v súvislosti s uznesením okresnej prokuratúry a krajského súdu.

Uznesením okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 569/06-103 z 28. novembra 2006 bola zamietnutá sťažnosť obhajcu sťažovateľa proti uzneseniu o vznesení obvinenia proti sťažovateľovi. Sťažovateľ bude mať možnosť v ďalšom priebehu trestného konania tvrdiť a preukazovať, že sa trestného činu nedopustil a že v súvislosti s jeho obvinením došlo k porušeniu označených základných práv. Vzhľadom na túto skutočnosť nie je v právomoci ústavného súdu poskytnúť sťažovateľovi ochranu. Ako to totiž vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda ak ochranu týmto právam a slobodám neposkytujú všeobecné súdy. Pokiaľ nebude trestné stíhanie voči sťažovateľovi zastavené a bude podaná na neho obžaloba, bude v právomoci príslušného okresného súdu poskytnúť mu ochranu. To vylučuje zároveň právomoc ústavného súdu.

Uznesením krajského súdu č. k. 6 Tpo 48/2006-48 z 2. novembra 2006 bola zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. Tp 58/06 z 12. októbra 2006 o nevyhovení žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ namieta, že uznesenie krajského súdu mu bolo doručené iba v slovenskom jazyku, ktorému on nerozumie. Na túto situáciu sa však čl. 5 ods. 2 a čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru nevzťahujú, pretože obe ustanovenia zaručujú trestne stíhanej osobe, aby bola v jazyku, ktorému rozumie, bez meškania oboznámená s dôvodmi svojho zatknutia, resp. s povahou a dôvodmi obvinenia proti nemu. Ani z jedného z týchto ustanovení nemožno vyvodit' právo na to, aby bolo uznesenie krajského súdu doručené sťažovateľovi v preklade do jazyka, ktorému rozumie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2007